

Friese paradox: minder welvarend, toch gelukkig

Inwoners van Friesland zijn gemiddeld lager geschoold, minder welvarend en minder gezond dan de gemiddelde Nederlander. Toch zijn Friezen de gelukkigste Nederlanders.

MAARTEN PENNEWAARD

Onderzoekers staan voor een raadsel. Ze roepen Friezen op mee te denken over een verklaring. „We willen heel graag weten hoe dit komt”, zegt Henk Fernee van het Fries Sociaal Planbureau (FSP). Hij spreekt over ‘de Friese paradox’: minder welvaart, maar meer geluk.

Waar in andere provincies welvaart van invloed is op welzijn en geluk, is dat hier minder. Sterker nog: als de regel ‘hoe meer welvaart, hoe gelukkiger’ ook gold in Friesland, zou de provincie onderaan bungelen in landelijke lijstjes.

In Nederland is 88 procent van de bevolking tevreden met het leven en voelt zich gelukkig. Friesland steekt daar met 92 procent flink bovenuit, gevolgd door Overijssel en Drenthe (91). Groningen zit in de staartgroep met 87 procent.

Het FSP is op zoek naar een sluitende verklaring voor het fenomeen.

„We roepen hierbij mensen op om met ons mee te denken”, zegt Fernee.

De afwijkende resultaten in Friesland fascineren onderzoekers al enige tijd. „We bieden met onze onderzoeken overzicht van de toestand in Friesland. Maar we willen ook graag inzicht bieden. En we hebben nog niet goed grip op deze Friese paradox.”

Op sociaaleconomisch gebied doet Friesland het minder dan de

Friesland telt veel banen op mbo-niveau. „De status van die beroepen is vaak lager. Bovendien: mensen met een lagere sociaal-economische status zijn vaak minder gezond.”

Bij gebrek aan een sluitende verklaring oppert Fernee: „Ik heb het idee dat Friezen soms beter doorhebben wat echt belangrijk is. Het landschap speelt bijvoorbeeld een rol in het geluksgevoel van Friezen. Het feit dat de Elfsteden-

‘Ik heb het idee dat Friezen soms beter doorhebben wat echt belangrijk is’

rest van het land. Dit verschijnsel bestaat al lange tijd. Grote delen van deze provincie scoren laag in de rangschikking van de sociaal-economische status, zoals het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) die voor het hele land meet. Ook grote delen van Groningen en Drenthe kleuren oranje op de kaarten van het SCP.

„Het gaat dan om zaken als opleidingsniveau, inkomen en werkgelegenheid”, legt Fernee uit.

tocht, indien mogelijk, hier wordt geschaats. De eigen taal. Dat zijn zaken die je identiteit kunnen versterken. Ofwel: de mienskip. En daarmee je geluksgevoel.”

Het FSP roept lezers op mee te denken: iedereen is welkom om vanuit zijn of haar achtergrond mee te werken aan de verklaring van de Friese paradox.

**Sneon & Snein:
Gelukkig met minder?**